

WIER

Proef-als-je-durft-voorstelling

Nori is onderzoeker en weet alles van de zee. Van de schepsels die in haar duistere dieptes zweven. Van zeevonk die in de lente oplicht in blauwgroene gloed. Van de 'oersoep' waaruit al het leven ontstond, maar die zuurder wordt en verandert in een plastic soep. Haar liefde en zorg voor de zee deelt ze met Dulse, strandjutter, amateurkok en Nori's trouwe kompane.

In WIER houden ze een pleidooi om de zee te beschermen, om zacht voor haar te zijn. Ze vertellen over de wonderlijke wereld van de wieren, en Dulse leert hoe je ermee kan koken. Snijdend, hakkend, stomend en bakkend maken ze samen met het publiek een hapje. Proef het lekkers dat de zee te bieden heeft, laat je verrassen door ongekende smaken en draag bij aan een wereld waar het goed is om te leven.

WIER richt zich tot de jongste generatie en past in onze fascinatie over het voedsel van de toekomst en onze zoektocht naar een duurzame manier van koken, die bijdraagt tot een betere wereld. Want het zijn kinderen die de wereld van morgen bewonen, en over die wereld hebben zij zeggenschap.

CREDITS

Laika **IN COPRODUCTIE MET BLOK-BLOC**

CONCEPT Sien Vanmaele & Sofie Joan Wouters **TEKST** Sien Vanmaele **REGIE** Michai Geyzen **SPEL** Laura François & Sofie Joan Wouters **DRAMATURGIE** Mieke Versyp **SCENOGRAPHIE** Peter De Bie **KOSTUUMS** Jana Roos **ILLUSTRATIES** Jana Roos **VORMGEVING** Wies Hermans **FOTO'S** Karolina Maruszk

IN COPRODUCTIE MET BLOK-BLOC en Perpodium **MET STEUN VAN** de Vlaamse Gemeenschap en Tax Shelter van de Belgische federale overheid

VOLG LAIKA ONLINE:

[Website Laika](#)
[Facebook Laika](#)
[Instagram Laika](#)
[Vimeo Laika](#)
[LinkedIn Laika](#)

laika.be

WIER

Beste leerkracht,

Binnenkort komt u met uw leerlingen kijken naar de voorstelling WIER, een productie van Laika gecreëerd door theatermaker Sien Vanmaele, die eerder voor Laika de voorstellingen [ZEEMAAL](#) en [LANDMAAL](#) maakte. Voor deze creatie werkte ze samen met actrice Sofie Joan Wouters.

Om de leerlingen voor te bereiden op dit theaterbezoek, stelde Laika deze bundel samen. Daarin vindt u informatie over de voorstelling en de thema's.

Vooraf hoeft u niets te vertellen aan de leerlingen. We stellen het op prijs om niet te verklappen dat er wordt gekookt en nadien geproefd. Laat dit een verrassing zijn. Wel kan het nuttig zijn om hen wegwijs te maken in de theatercodes. Er is geen pauze. Indien er kinderen zijn met een smartphone moet die worden uitgeschakeld; hardop praten tijdens de voorstelling kan storend zijn.

Het gesprek met Sien in deze bundel geeft meer inzicht in het bronmateriaal waarop de voorstelling is geïnspireerd en op de wereld die er wordt opgeroepen. Verder vindt u allerlei opdrachten waarmee u na afloop van de voorstelling met de leerlingen in de klas aan de slag kunt. U hoeft uiteraard niet elk item te behandelen. Pluk eruit wat u nodig acht om de voorstelling samen met de kinderen te bespreken en te verwerken.

Een goed voorbereid publiek is een aandachtig, nieuwsgierig en betrokken publiek. Dit is een eerste voorwaarde om het bijwonen van een voorstelling tot een inspirerende, verrijkende ervaring te maken.

De informatie in deze map dient als hulpmiddel. Het is een inspiratiebron. Mocht u nog vragen hebben, dan kan u mailen naar info@laika.be. We horen graag de reacties van de leerlingen op de voorstelling; deze kunnen naar hetzelfde adres worden gemaild of op onze site of sociale media gezet worden.

Hartelijke groet,

Laika

sien vanmaele over de voorstelling

WIER

In 2022 maakte Sien Vanmaele haar eerste grote Laika-productie: ZEEMAAL, deel één van een drieluik over de zorg voor de wereld van morgen. Het jaar erna creëerde ze LANDMAAL en in de zomer van 2027 volgt het derde luik van de trilogie. Tussendoor werd WIER gecreëerd, dat Sien zelf 'een ZEEMAAL voor kinderen' noemt. Ze vertelt hieronder wat haar prikkelde om – voor het eerst – een voorstelling te maken voor een jong publiek.

Ter voorbereiding van ZEEMAAL gaf ik heel wat 'kookworkshops ter voorbereiding op het einde van de wereld' – zo noemde ik deze vorm van research over de zorg voor onze planeet en het voedsel van de toekomst. Deze workshops waren bedoeld voor volwassenen, maar ik dacht: kan ik mijn boodschap ook verkondigen aan een jonger publiek; dat ik dan al kan omvormen tot toekomstige 'wereldverbeteraars'? Want via koken deze wereld beter maken is altijd mijn ultieme doel geweest, dus waarom niet beginnen bij kinderen en zo de impact van mijn boodschap vergroten?

De actrice Sofie Joan en ik zijn dan begonnen met workshops in de serre van Plukgeluk op Linkeroever. Daaraan namen zowel kinderen deel uit de wijk als uit de onmiddellijke entourage van Laika. Een diverse groep dus. Met hen probeerden we allerlei recepten uit. Onze focus lag op het culinaire: wat vinden de kinderen lekker, hoe kunnen ze meehelpen bij de bereiding, welke keukentaken vinden ze uitdagend? In een tweede fase van het creatieproces werkten we met een klas kinderen rond de thematieken van WIER, in het kader van Laika's Theaterstorm (jaarlijkse atelierweek i.s.m. een buurtschool rond een actueel thema, nvdr). Ook hier was samen koken een onderdeel van de workshop, en dat deden ze heel graag. Anders dan in de voorbereidende workshops laten we het publiek in WIER niet koken, maar vragen we wel om een handje toe te steken bij de bereiding én de presentatie.

In WIER heb ik het over hoe voedzaam en heilzaam wieren zijn voor ons lichaam en onze planeet, en dat ze daarom een gezond alternatief vormen in ons dagelijks dieet. Ik wijs erop dat we anders kunnen eten. Zo probeer ik mijn wens op een betere wereld op een concrete manier vorm te geven. En die wens is dat gezond en duurzaam voedsel een recht is en toegankelijk is voor iederéén.

Ik vond de juiste toon voor de tekst nadat ik 's nachts in de auto een interview hoorde met een strandjutter, die op een lyrische manier vertelde wat hij ervaarde tijdens zijn tochten langs de vloedlijn. Zo ontstond het idee om één personage op te voeren als een strandjutter, en de andere als een onderzoekster van het zeeleven.

Het verhaal is eenvoudig en realistisch: WIER start als een lezing door een onderzoekster. In een zaaltje op een school vertelt ze over haar liefde voor de fauna en flora van de zee en – in het bijzonder – over de verschillende soorten wieren. De poëzie schuilt in de inhoud: het leven in zee is zo magisch en fascinerend, dat je niets hoeft te verzinnen om zo'n lezing boeiend te houden. Ze nodigde ook een jeugdvriendin uit, een strandjutter annex kok, die haar lezing op verschillende manieren aanvult.

WIER

sien vanmaele over de voorstelling

WIER is kleinschalig, en daarom heel toegankelijk voor een publiek dat zelden of nooit naar het theater gaat. Noem het een plug & play-voorstelling, met een mobiel en duurzaam decor: een uit gerecupereerde materialen vervaardigde 'strandjutterskar' met uitklapbaar aanrecht. Dat kan in heel korte tijd worden opgesteld, in een polyvalente ruimte op school of scène-op scène in een cultureel centrum/theaterhuis. Zonder lichtontwerp of andere theatertools, dus niet in een klassieke theatersetting.

Via deze voorstelling wil ik mijn passie en liefde voor de natuur overdragen op de jongste generatie. In de hoop dat ze als volwassenen vanzelf zorg dragen voor de planeet. De kinderen ontmoeten in WIER twee personen die verliefd zijn op de zee, die hun kennis over de zeewezens en -planten met hen delen. Ze zien hoe je verschillende soorten wieren, die misschien aanvankelijk aversie oproepen, kan verwerken in twee gerechten die ter plekke worden bereid en geserveerd, en waarbij de kinderen helpen. Want in WIER wordt ook geproefd. De recepten kwamen tot stand na alle kookworkshops met de kinderen, en waren de absolute favorieten. Alle ingrediënten ervan hebben een kleine voetafdruk én zijn goedkoop, wat voor mij doorslaggevend is. En verder zou het heel fijn zijn als ze de voorstelling leuk én lekker vinden...

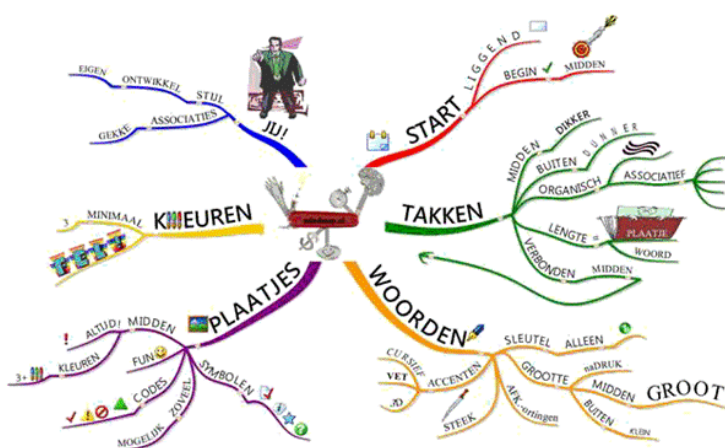

WIER

a. wat leeft er in de zee?

Maak met de hele klas een mindmap met alles wat de kinderen weten over de zee: dieren, planten, gevaren, mensen, afval, enz. Dit kan aan de hand van zowel woorden als beelden.

Een voorbeeld van een mindmap:

Bespreek daarna wat ze al wisten en wat ze hebben onthouden uit de voorstelling.

b. van micro-alg tot mens

Kinderen tekenen een tijdlijn: van micro-alg --> zeewier --> vis --> dier --> mens.

Ze beschrijven bij elk stadium wat het wezen nodig heeft om te leven (licht, zuurstof, eten...).

c. wat kunnen wij doen?

Bespreek: wat kunnen wij als kinderen doen om de zee te beschermen?

Ideeën: minder plastic gebruiken, strandafval opruimen, duurzaam eten, een oproep naar de ouders/familie om bewust te kiezen in de winkel...

Laat elk kind één actie tekenen of opschrijven op een blauw papier waarop de zee verbeeld wordt.

groepsgesprekken en tekenopdrachten

WIER

d. de vervuilde zee

Laat de kinderen in groepjes een illustratie maken van de “eurythenes plasticus” – of het vlokreeftje met plastic in zijn lijf.

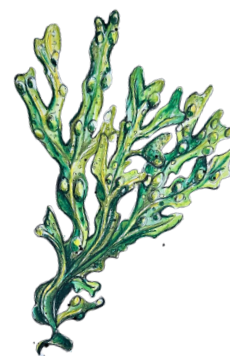
Bespreek: wat doet plastic met dieren in de zee?

Brainstorm daarna over oplossingen: Wat kunnen wij doen om minder plastic te gebruiken?

ter inspiratie

WIER

Een paar weetjes over zeewier, het voedsel van de toekomst:

Zeewier zorgt voor propere lucht.

Zoals jullie misschien wel weten filteren bomen de lucht. Ze zorgen ervoor dat er meer zuurstof is op de wereld, en wij ademen zuurstof in. Eigenlijk zetten ze CO₂, koolstofdioxide, om in O₂, zuurstof. Daarom worden de bossen op de aardbol ook wel de longen van de aarde genoemd. Maar wisten jullie dat zeewier en algen uit de oceaan dat ook doen? Meer dan de helft van de zuurstof op de aarde wordt eigenlijk gemaakt door het zeewier. Dat maakt dus dan de grote zeewierbossen, eigenlijk ook werken als de longen van de aarde. Dus hoe meer zeewier, hoe meer propere lucht.

Zeewier groeit ontzettend snel.

Als je zeewier afknipt, groeit het wel dertig keer zo snel terug als planten op aarde. Daarbij komt nog eens dat als je zeewier oogst, of knipt, je de wortels altijd laat staan. Waardoor de plant onmiddellijk weer verder kan groeien.

Bij de meeste planten op aarde moet je telkens weer van nul, van het zaadje, beginnen. Bij zeewier niet, je laat een stukje zeewier staan en dat groeit weer bij, en razendsnel.

Zeewier bevat ook eiwitten, net als vlees, vis, kaas en eieren.

Momenteel worden er enorm veel bomen gekapt om weilanden te maken waarop dieren kunnen leven. Dieren die we eten voor vlees, kaas of eieren.

Maar dit is ontzettend veel grond, voor al die eiwitten. Maar zeewier bevat ook eiwitten, en daar moeten geen bomen voor gekapt worden, dus dat zouden we meer kunnen eten om zo de bomen te sparen.

schrijfopdrachten

WIER

a. de stem van het wier

Laat de kinderen een brief schrijven vanuit het standpunt van zeewier.

Bijvoorbeeld: "Dag mens, ik groei diep in de zee en ik help de vissen om te ademen..."

Stimuleer hen om gevoelens van de natuur te verwoorden.

b. een belofte aan de zee

Laat elk kind een belofte aan de zee opschrijven.

(Bijv. "Ik gebruik geen plastic rietjes meer" of "Ik ruim afval op aan het strand/in de duinen.")

Maak er een gezamenlijke "zee-wand" van.

doe-opdrachten

WIER

a. maak je eigen 'wierkunst'

Geef de kinderen papier, lijm, touw, schelpen, zand en gerecycleerd materiaal. Laat hen een kunstwerk maken waarmee ze een onderwaterwereld vol wieren en zeedieren oproepen.

Tip: gebruik oude plastic verpakkingen als "zeewier" om het idee van hergebruik te versterken.

b. speel 'de strandjutter en de onderzoeker'

Laat kinderen in duo's een korte scène spelen: één kind is de onderzoeker die vertelt over de wieren die het heeft bestudeerd (eventueel gebaseerd op wat de kinderen hebben onthouden uit de voorstelling); de ander is de strandjutter die bijzondere dingen vindt op het strand. Gebruik echte of verzonnen voorwerpen (schelp, fles, touw, stuk plastic...) en verzin waar het aanspoelde en waar het vandaan komt. Laat de twee spelers beurtelings aan het woord. Qua spel komt het er op aan dat ze ieder het publiek laten delen in hun enthousiasme/verwondering en/of hun verontwaardiging/boosheid.

c. zeewierdans

Zet rustgevende oceaangeluiden op.

Laat de kinderen zich voorstellen dat ze wieren zijn die meedeinen met de golven. Variatie: sommigen zijn **kleine wieren** (bewegen langzaam op de bodem), anderen **reuzenkelpen** (zwaaien breed op het oppervlak).

Ter inspiratie: tijdens de workshopweek 'Theaterstorm' (november '24), waarin de thema's van WIER met een klas kinderen aan bod kwamen, schreven Sien en Sofie Joan de 'zeewierdansoefeningen uit'. Deze oefeningen kunnen best in een grote ruimte worden uitgevoerd. (zie volgende pagina)

zeewierdans

WIER

Verspreid je in de ruimte.

Voel je voeten op de grond.

Wieg eens zachtjes heen en weer met je lichaam. Alsof je wordt gewiegd door de zee.

Heel zachtjes begin je met je vingers te wriemelen, alsof ze kleine waterwormen zijn.

Je handen golven heen en weer, je armen deinen naar boven en naar beneden.

Heel je lichaam beweegt nu soepel, op en neer, als eb en vloed.

Je bent een zeewier en je beweegt mee met de stroming van de zee.

*Stilletjes beginnen jullie te wandelen. Pas op dat je niet tegen elkaar loopt, dat jullie
wierarmen niet verstrikt geraken in elkaar.*

*Terwijl je rondwandelt merk je de andere wieren rondom je op, andere soorten, andere
kleuren, allemaal bijzonder, allemaal wierwonderlijk.*

*Wierwandeland gaan jullie per twee staan, ga voor elkaar staan, kijk elkaar in de ogen.
Eén kind beweegt verder als een wier, terwijl de andere ervoor staat en spiegelt. Probeer zo
exact mogelijk de wierwonderlijke bewegingen van de ander te kopiëren. Alsof er een spiegel
tussen jullie staat. Probeer verschillende bewegingen uit, vergeet de benen niet, de voeten en
tenen, de vingers, je lippen en mond, de oren en elleboog.*

*Wissel nu om, degene die spiegelde neemt nu het voortouw, de andere kopieert. Wier samen
wat verder. Vergeet geen enkel lichaamsdeel, de knie, de binnenkant van jouw arm, de neus
en kin.*

Ga nu weer verder met de zeewiertocht en verspreid jullie weer over de ruimte.

*De leerkracht zegt luidop één voor één de verschillende zeewier-namen; de kinderen
herhalen telkens al fluisterend.*

Vezelwier
Wollig groenwier
koraalwier
vederwier
zee-eik
wakame
suikerwier
slijmerige drakentong
iriserend kraakbeenwier
iers mos
langgerekt knoopwier

*Wieg daarbij steeds zachter en rustiger. Wanneer alle namen genoemd zijn, staan jullie stil.
Alsof de waterstroming helemaal is stilgevallen.*

Korte reflectie nadien: hoe voelde het om zeewier te zijn?

koken met zeewier

WIER

d. voor wie hiervoor de nodige infrastructuur/het nodige materiaal ter beschikking heeft: koken met zeewier!

Hierbij het recept voor een wereldreddende zeesla-pesto:

50 gram spinazie
120 gram gepekeld zeesla*
55 gram droge zonnebloempitten, die je 1 nacht te week zet
Half teentje look
18 gram edelgist
zeste van een halve citroen
sap van een halve citroen
90 gram olijfolie
1 gram spirulina**
peper en zout
25 gram water

*Gepekeld zeesla vind je in veel natuurwinkels zoals de Ekoplaza en in groothandels zoals de Hanos.

**Spirulina kan je vinden in de meeste natuurwinkels of online.

Bereidingswijze

Week de zonnebloempitten een nacht in een kom met voldoende water. Dompel de gepekeld zeesla onder in een kom met water. Hussel het groen wat door elkaar en laat even staan. Het zout zakt zo naar de bodem. Schep de zeesla voorzichtig uit het water, zonder het zout op de bodem mee te nemen en zwier droog in een slazwierder. Doe de zeesla in een maatbeker. Voeg alle overige ingrediënten toe in de volgorde van de oplijsting. Het water van de zonnebloempitten giet je af alvorens ze bij de pesto te doen. Mix met een staafmixer tot een smeulige massa.

Serveer op een sneetje brood.

Smakelijk!

WIER

en als afsluiter

Naar het voorbeeld van het personage Dulse: laat de kinderen in kring elk een dankwoord zeggen over alles wat in de zee leeft. Verzin bij ieder dankwoord daarbij een dank-houding.

Alvast veel plezier bij de voorstelling en inspiratie achteraf!

